

Pápa felagið fingið luft undir veingirnar

Fyrr í mánaðinum varð Pápa felagið stovnað. Felagið hefur til endamáls at varpa ljós á rættindi hjá pápum í Føroyum. Stigtakarar til felagið upplýsa fyri Vikuskiftis Sosialinum, at tað eru 200 limir í felagnum higartil. Kathrina Lindenskov Holm, sálarfrøðingur vísir í hesum sambandi á, at tá ið ein pápi, sum ikki hefur samband við barnið, ætlar sær inn í lívið hjá barninum aftur, so er umráðandi, at fara stillisliga fram.

– Man má geva barninum loyvi at skapa tilknýti til pápan, og tað kann taka tíð. Men tað er eitt tíðarskeið, sum man má geva barninum. Annars kann tað vera ógvuliga órógvandi fyri barnið, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Kathrina Lindenskov Holm, sálarfrøðingur:

Samstarvið millum foreldini stóran týdning eftir hjúnaskilnað

– Børn mistrívast ofta, um tað er ósemja millum foreldrini. Eru foreldrini virðilig og góð við hvørt annað eftir skilnaðin, so hevur hjúnaskilnaður eina heilt aðra ávirkan á børn, sigur Kathrina Lindenskov Holm, sálarfrøðingur.

BARBARA HOLM

Hjúnaskilnaður hevur sjálvsagt sera stóra ávirkan á børnini í familjuni, eins og tað rakar tey vaksnu í og rundan um familjur eisini. Men ein nýggj kanning, sum kann lesast aðrastaðni á síðuni vísir, at hjúnaskilnaður hevur sera lítla ávirkan á børn, um foreldini bæði spæla ein eins stóran leiklut í lívinum hjá børnunum.

Tað eru nógvar orsøkir, til at tað kann vera so, heldur Kathrina Lindenskov Holm. Hennara royndir á økinum eru, at megna foreldrini at einast, so skulu børnini nokk koma heilskapað burtúrur einum hjúnaskilnaði.

– Vit mugu býta upplivingina í tveir partar. Eitt er fyrsta tíðin eftir hjúnaskilnaðin, og hitt er restin av framtíðini sum familja, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Tí í byrjanini vilja øll børn reagera hart upp á tann broytta veruleikan.

Fyrsta tíðin eftir skilnaðin

Kathrina Lindenskov Holm er sannførd um, at børn altíð fara at hava tað trupult fyrstu tíðina, tá ið foreldrini í kjarnufamiljuni fara hvør til sitt.

– Tað er givið, at í byrjanini reagera børn. Summi gerast útfarandi, meðan onnur fjala seg inni í sær sjálvum, vísir sálarfrøðingur á.

Tann tíðin er merkt av ótta fyri, hvat lívið nú er.

– Tí er umráðandi, at foreldrini gera burtúrur at forklára børnunum, at tey kunnu framvegis hava sitt lív, ganga í skúla, hava vinir og so framvegis. Tey hava tørv á at vita, júst hvat fer at henda, tí børn eru ógvuliga kontakt hugsandi, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Ein annar spurningur, sum viðkemur fyrstu tíðini eftir skilnað er, hvussu samfelagið og foreldrini rúma reaktiónunum hjá børnunum.

– Tey mugu fáa pláss at reagera og at vera merkt av støðuni. Summar børn tola, at man biður tey bara góðtaka, at nú er lívið broytt soleiðis. Men onnur uppliva tað ógvuliga særandi og ótrygt. Tí er umráðandi, at man rúmar teimum kenslunum, sum børnini hava,

sigur Kathrina Lindenskov Holm og vísir á, at børn eru eins ymisk og foreldur.

– Sjálvandi er tað ymiskt, hvussu hjúnaskilaður ávirkar børn, eisini í byrjanini. Tí eins og vit vaksnu hava børn ymiskar persónligheitir og reagera tí alt eftir, hvussu tey eru sum menniskju, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Restin av lívinum

Tá ið fyrsta reaktiónin hevur lagt seg, og nýggi mátin at liva saman sum familja er vorðin dagligdagur, so er støðan ein onnur.

Og tá Kathrina Lindenskov Holm skal lýsa sínar royndir á økinum hesum viðvíkjandi, tekur hon undir við tí kanning, sum er prentað aðra staðni her á síðuni.

– Tá ið lívið skal fáast á rættkjøl aftur, er sjálvandi nógv best fyri barnið, at hava eins nógv samband við bæði foreldini, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Her ræður um, at tey vaksnu framvegis taka ábyrgd av samveruni við barnið, og ikki lata vavið av sambandinum við eina foreldri vera upp til barnið at gera av.

– Vit siggja onkuntíð, at til dømis pápin sigur við barnið “tú skalt bara ringja, tá tú vilt koma til babba”. Tað er alt í lagið, men tað er umráðandi, at tað er pápin, sum eigur høvuðsábyrgdina av at halda samband við barnið og ikki øvugt, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Aftur her er umráðandi at gera greitt, at

børn eru ymisk og tí reagera sera ymiskt. Tann mest avgerandi faktorurin í, um familjan lærir at liva saman upp á tann nýggja mátan er, at foreldrini leggja stríðsøksirnar.

– Um foreldrini duga at samstarva, so eru mínar royndir, at børnini eisini læra og góðtaka nýggja lívsstílin. Tað er munandi verri, tá ið barnið skal uppliva klandur ella ringt huglag millum foreldrini, staðfestir sálarfrøðingur.

Klandur hendir í øllum samfelagsløgum

Vit hoyra mangan um klandur og stríð millum fráskyld, tá ið umræður alt at kalla alt, sum hevur við samstarvið at gera.

– Tað er eingin ivi um, at vit siggja illa fungerandi fráskyld fólk í øllum samfelagsløgum. Tað er ikki nakað, sum er avmarkað til einans ein samfelagsból, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Og avleiðingarnar av hesum eru mangan, at børnini eru tapararnir í síðsta enda. Kanningin, sum er at siggja aðrastaðni á síðuni vísir, at granskarar siggja mun á børnum, tá ið umræður alt frá samband við vinfólk, ímynd av sær sjálvum og hvussu relatióin er við foreldrini.

– Kannarar vísa, at børn hjá stökum upphaldarum eru ringast fyri sosialt. Men tað eru sanniliga eisini nógv børn hjá hesum, sum eru óalmindeliga vælfungerandi. Og samstundis eru fleiri børn í kjarnufamiljum, sum ikki eru so vælfungerandi. Tað mest umráðandi eru tey ella tann vaksni í familjuni, og hvussu hesi megna at menna og uppala børnini, sigur Kathrina Lindenskov Holm.

Hjúnaskilnaðir í tali

2013	77
2014	83
2015	78
2016	48 (Talið er ikki endaligt og er frá Ríkisumboðnum)

Hagstovan: Hjúnaskilnaður seinastu árin